

ELEMENTE FUNDAMENTALE ALE MODELULUI DE CONCURS LA LUPTE FEMININE

Conf. univ. dr. **Mihai CHIRILĂ**¹

Prep. univ. drd. **Alin GRIGORE**

Prof. **Gabriela CHIȚULESCU**

Abstract

The approach presents the defining landmarks of the female wrestling contest model. The investigation focused on issues concerning the effective application of the competition, spectacular tactical and technical performance, activism and effectiveness of evolution.

Keywords: *competition, competition model, female wrestling*

Perioada recentă a surprins o evoluție ascendentă, rapidă, în ceea ce privește practicarea luptelor de către femei. Tot mai multe federații naționale au reacționat pozitiv la inițiativa F.I.L.A., cu privire la suflul nou ce poate fi adus de către luptele feminine și au demarat programe de promovare, selecționând și angrenând în pregătire grupe de fete.

Totul a culminat cu introducerea luptelor feminine în familia olimpică, în anul 2004, cu prima participare, chiar dacă numai la patru categorii, la J.O. de la Atena. Importanța căpătată în urma acestor decizii, precum și datorită trendului ascendent înregistrat ca număr de practicante, a făcut ca nivelul competițional, la nivel mondial, „să explodeze”, tot mai multe națiuni încercând să-și impună supremația.

România a demarat relativ târziu practicarea luptelor feminine, dar și în acest context a fost realizată o serie de rezultate valoroase pe plan extern, fapt ce ne face să credem că există potențial. Cu toate acestea, prima calificare olimpică s-a obținut la Jocurile Olimpice de la Beijing, în anul 2008.

Aceste evenimente, precum și ultimele modificări de regulament care au vizat și luptele feminine ne-au determinat să urmărim organizarea și desfășurarea competițiilor pe plan mondial, în **scopul conturării unei imagini clare în ceea ce privește mai multe aspecte ale concursului și ale întrecerilor directe.**

Așadar, investigațiile au vizat aspecte generale de desfășurare a competiției, și anume numărul de întâlniri disputate pentru accederea într-o finală (media), durata medie efectivă a concursului pentru finaliste, repere orare de intrare

¹ Mihai CHIRILĂ, Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”

Alin GRIGORE, Academia de Poliție „Alexandru Ioan Cuza”

Gabriela CHIȚULESCU, C.S.Ș. nr. 2 București

în competiție în funcție de evoluție, în cazul finalistelor.

O altă investigație a vizat aspecte importante cu privire la desfășurarea unei lupte, respectiv stabilirea conținutului tehnico-tactic al întrecerilor directe, dar și media punctelor tehnice realizate pe fiecare confruntare, cât și media duratei unei dispute.

Investigația a vizat în mod direct Campionatul Mondial și Jocurile Olimpice – competiții destinate senioarelor, analizele realizându-se pe baza consemnărilor nemijlocite, pe baza înregistrărilor video, dar și pe baza evidenței statistice pusă la dispoziție de către F.I.L.A.

De precizat că au constituit obiectul studiului numai cele patru categorii olimpice, respectiv 44 kg, 55 kg, 63 kg și 72 kg, la lupte feminine.

În mod concret, am transferat informația obținută pe fișe special concepute, după care am prelucrat, întabelat, comparat și reprezentat grafic rezultatele obținute.

Investigația pornește de la premisa potrivit căreia, **competiția la cel mai înalt nivel poate oferi informații reale cu privire la tendința de desfășurare a întrecerilor directe, la conținutul tehnico-tactic, la solicitarea efectivă a concursului.**

De asemenea, **cunoașterea conținutului luptei de concurs poate produce argumente în favoarea stabilirii unui cadru metodologic privind pregătirea sportivelor de nivel mondial la lupte feminine.**

Rezultatele obținute sunt următoarele:

Cu privire la numărul de întâlniri necesare pentru câștigarea medaliilor (finale loc 1-2, loc 3-5), acesta a fost în medie de $X(m) = 4,87$ întâlniri, în funcție de tragerea la sorți și de traseul înregistrat pe parcursul concursului, participantele disputând minim o luptă și maxim 6, cu o medie de $X(m) = 1,14$ întâlniri /luptătoare, iar finalistele susținând între 4 și 6 întâlniri, într-o zi de concurs, în două reuniuni. Numărul de participante, la fiecare categorie, a fost situat în jurul valorii de $X(m) = 35,5$ de sportive, cu un maxim de 38 de sportive la categoria 48 kg și un minim la categoria 72 kg (31 sportive). Aceste valori sunt în medie cu 100% mai mari față de participarea de la categoriile neolimpice și cu aproximativ 10 sportive mai puțin în anii neolimpici, fără calificare la J.O.

Referitor la intrarea în concurs, aceasta se face în funcție de tragerea la sorți, iar sportivele debutează fie în turul calificărilor, fie în turul 1 eliminatork. Continuarea concursului, luând în considerație numai traseul celor ce ating finalele, este condiționată de momentul primei înfrângeri, dacă aceasta survine. Astfel, sportivele ce nu înregistrează nicio înfrângere dispută tot concursul (mai puțin finala) în reuniunea de dimineață (susțin până la 5 dispute într-o reuniune).

Sportivele care înregistrează prima înfrângere în turul „calificări”, dispută restul concursului, până la medalie, în reuniunea a doua (după amiază). În concluzie, în funcție de momentul primei înfrângeri, mai exact în ce tur a survenit aceasta și în consecință câte meciuri a susținut până atunci, sportivul poate împărți competiția echitabil, pe două reuniuni, sau poate susține majoritatea întâlnirilor într-o singură reuniune. Cu cât se înaintează mai mult pe tablou dimineața, cu atât durata solicitării este mai mică după amiază și invers.

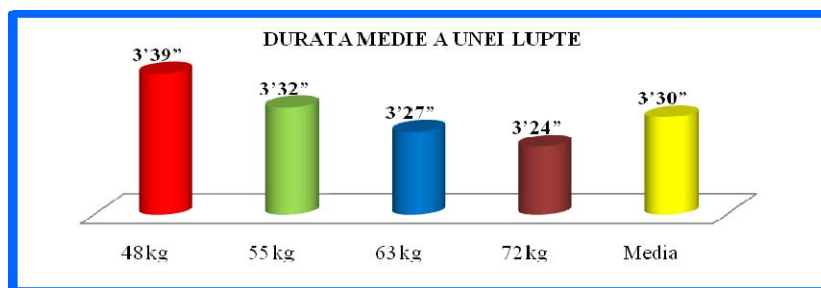

Tabelul 1 Durata efectivă a concursului pentru sportivele medaliat la fiecare categorie de greutate în parte

CATEGORIA/ MEDALIA	48 KG	55 KG	63 KG	72 KG	MEDIA
AUR	28'18"	21'30"	19'59"	16'26"	21'33"
ARGINT	13'45"	15'05"	21'28"	14'09"	16'11"
BRONZ	21'14"	17'56"	18'59"	7'24"	
BRONZ	13'35"	16'05"	13'39"	20'46"	16'20"
MEDIA	19'21"	17'40"	18'30"	14'48"	17'30"

Solicitarea efectivă desemnează întregul parcurs al sportivei, iar la nivel de model presupune susținerea concursului într-o singură zi, în medie 5-6 confruntări, cu adversitate progresivă, și victorii succesive.

Durata efectivă a concursului pentru finaliste a depins de numărul de dispute susținute, precum și de modul cum a fost obținută victoria, respectiv momentul în care aceasta a survenit în luptă, și s-a situat la valoarea medie de 17 minute și 30 de secunde. Cel mai scurt parcurs s-a înregistrat la categoria 72 kg, iar cel mai lung la categoria 48 kg. În consecință, durata „luptelor” la aceste categorii ar trebui să respecte tendința constatată.

Graficul 1 Durata medie a unei întâlniri pe categorii de greutate

După cum am observat, unul dintre aspectele vizate de ultimele modificări a fost durata efectivă a unei reprize și, implicit a luptei, precum și abordarea fiecărei reprize de la scorul de 0-0. Graficul 1 prezintă media duratei unei întâlniri directe, pe categorii de greutate. Astfel, o întâlnire directă se desfășoară pe o durată medie de $X(m) = 3 \text{ minute și } 30 \text{ de secunde}$, cel mai scurt meci înregistrându-se la categoria 72 kg, iar cel mai lung la categoria 48 kg. Cea mai rapidă victorie a fost obținută în 18 secunde, la polul opus situându-se o victorie obținută în 6 minute și 22 de secunde. La acest timp se adaugă durata celor două pauze ($2 \times 30''$).

Acest fapt are o foarte mare importanță pentru caracterizarea efortului specific din luptele feminine, pentru realizarea unui model de pregătire, pentru

stabilirea obiectivelor de pregătire și mai ales pentru stabilirea unui model de selecție în vederea obținerii unor performanțe de nivel înalt. Scopul urmărit de către F.I.L.A. a fost astfel atins, durata medie a unei întâlniri scurtându-se simțitor.

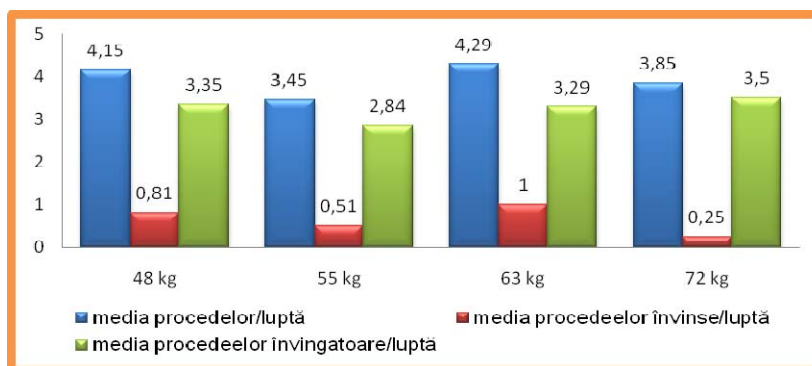
Majoritate întâlnirilor directe (71,24%) s-au derulat pe durata a două reprize, procentul celor încheiate într-o repriză sau în trei secvențe este aproape identic 13,88%-14,88%.

Procentul mare de lupte încheiate în a doua secvență scoate în evidență faptul că au existat, în număr relativ mic, dispute care au necesitat susținerea celei de-a treia reprize, primele nefiind câștigate de aceeași luptătoare sau poate lupta a fost încheiată prin tuș, în repriza a doua, de către una dintre combatante.

Cele mai consistente confruntări, din perspectiva punctelor realizate, pe o întâlnire, le regăsim la categoria 63 kg, unde media realizată depășește 7 puncte tehnice/meci. Valorile medii la celelalte categorii nu ating diferența de un punct, situându-se undeva peste 6 puncte realizate. Mediile ridicate se bazează pe aportul cumulat, atât al învingătoarelor cât și al învinșelor, totuși valorile primelor fiind, în medie, de 5 ori mai mari decât valorile sportivelor ce au pierdut „luptele”.

Numărul de procedee executate pe confruntare este situat între valorile de $X(m) = 4,16$ acțiuni/întâlnire directă la categoria 48 Kg și $X(m) = 3,46$ acțiuni/întâlnire directă la categoria 55 kg. Raportul de procedee executate de către sportivele ce au câștigat meciul și cele care l-au pierdut este de 3-1 în favoarea primelor. Acest lucru este firesc, dacă avem în vedere raportul de puncte înregistrate. Învingătoarele au executat cele mai multe acțiuni la categoria 72 kg, iar învinsele la categoria 63 kg.

La o privire mai atentă asupra numărului de puncte înregistrate și a numărului de procedee realizate se poate trage concluzia că valoare acțiunilor efectuate este foarte scăzută, fiind executate preponderant procedee de 1 sau 2 puncte tehnice.

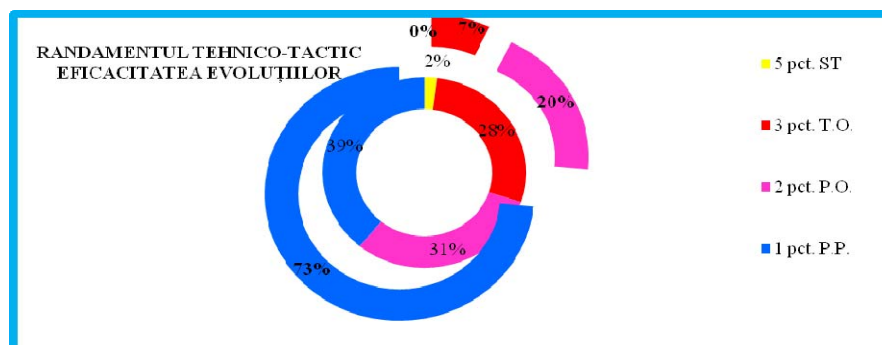

Graficul 2 Media de procedee tehnice realizate pe o întâlnire de către învingătoare și de către învinse, la general și pe fiecare categorie de greutate în parte

În ceea ce privește randamentul tehnico-tactic, ponderea cea mai mare o dețin realizările cu punctaj inferior, în condițiile finalizării unor acțiuni simple fără risc, sau finalizării defectuoase a acțiunile cu punctaj valoros inițiate pe fondul unor apărări „eficiente” sau a unor apărări „sigure” prin cedare.

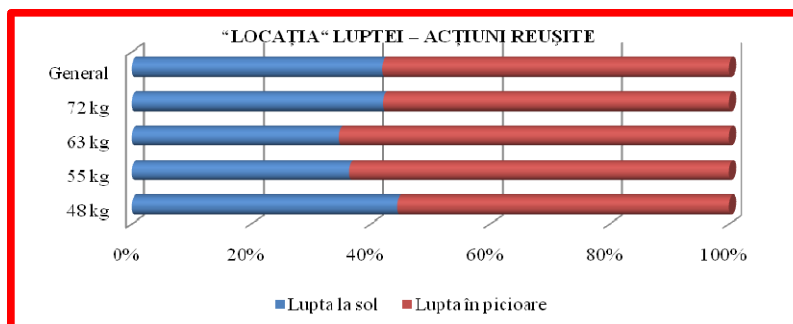
Astfel, modificarea de regulament care viza îmbunătățirea ponderii procedeelor de 3 și 5 puncte se pare că, la lupte feminine, nu și-a atins scopul. Acest lucru poate fi pus pe seama absenței unor calități motrice care ar fi trebuit să susțină executarea unor procedee ce presupun ridicarea adversarei de la sol și proiectarea acesteia.

Graficul 3 Randamentul tehnico-tactic și eficacitatea evoluțiilor în concurs

Indicatorii privind eficacitatea evoluțiilor în concurs prezintă date cu caracter contradictoriu, respectiv un procent semnificativ al superiorităților prin tuș și aproape inexistența victoriilor prin superioritate tehnică.

Tușul, victoria înainte de limită, înregistrează 28 % din totalul victoriilor, în cele mai multe dintre cazuri el survine în lupta la sol, datorită unor procedee decisive, sau în condițiile unor execuții contrate.

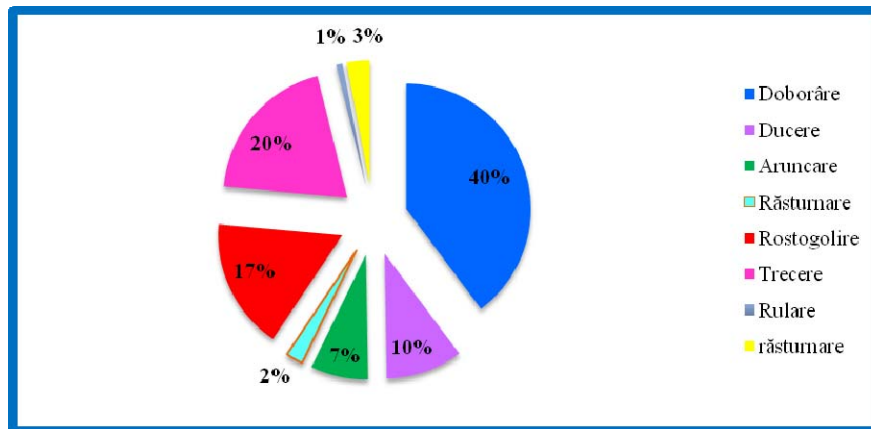

Graficul 4 Ponderea acțiunilor tehnice reușite raportat la locația luptei

În contextul regulilor actuale ale întrecerilor dominanța luptei „verticale” în raport cu lupta „orizontală” poate fi considerată normală în condițiile în care lupta la sol este „doar” o continuare firească a luptei din picioare.

Principalele procedee tehnice executate – „doborârile” constituie practic esența luptelor libere și sunt caracterizate printr-o structură simplă care nu necesită apucări complexe sau îmbinări multiple pe parcursul execuției.

Graficul 5 Ponderea elementelor tehnice executate în întreceri

Un alt aspect investigat a fost reprezentat de zona de luptă în care s-au efectuat procedeele și au fost acumulate punctele tehnice. Această problemă a căpătat, după recente modificări de regulament, o importanță deosebită, orice părăsire a suprafeței centrale de luptă fiind sancționată cu oferirea unui punct tehnic pentru adversară. Așadar, am inclus între punctele acordate în zona „roșie” și punctele acordate pentru părăsirea zonei. Consider importanța această zonă fie și numai datorită a două amănunte: în zona de pasivitate sunt permise execuțiile regulamentare de orice fel și suprafața reprezintă aproximativ 40 % din suprafața totală de luptă. Chiar dacă numărul de puncte (30,89 %) nu respectă proporția suprafeței, ar trebui să se acorde o importanță crescută acestui aspect.

Pentru a evita lupta pasivă, „în zona de pasivitate”, precum și fuga de adversar, a fost introdusă o regulă inspirată din sumo, orice părăsire a suprafeței de luptă fiind sancționată. După cum am observat, lupta se duce deopotrivă în cele două zone care o permit, din fericire un număr mic de puncte au fost acordate pentru părăsirea adversarului în suprafața de luptă (3,10 %).

Una din regulile introduse, în vederea eliminării prelungirilor, a fost cea care prevede criterii de departajare, în caz de egalitate. În concluzie, în aceste situații, deși scorul a fost egal, a fost desemnată o câștigătoare. Astfel, deși au realizat puncte, cel puțin cât învingătorul, în 5,4 % din reprize, luptătoarele au pierdut reprizele în cauză. Cele mai multe situații au fost înregistrate la categoria 48 kg (8,19 %), categoria cu cele mai multe reprize nule, iar cele mai puține în

categoria 72 kg (1,49%). Majoritatea dintre reprizele egale (peste 95 %) au fost câștigate pe baza criteriului ce prevede acordarea reprizei luptătoarei, ce realizează ultimul procedeu sau punct tehnic. Nu s-au câștigat reprize, la egalitate de scor, pe baza avertismentelor acordate adversarei.

Disputarea întâlnirilor, secționat, pe reprize de luptă, fără cumulara punctelor de la o repriză la alta, naște situații în care învingătorii la puncte acumulate pierd meciul la reprize de luptă. Acest aspect devine important, chiar dacă au fost extrem de rare cazurile amintite (maxim două întâlniri la categoria 63 kg și o medie de un meci pe categorie), în condițiile în care, după o părere personală, titlul la categoria 48 kg a fost câștigat după depășirea unui astfel de moment.

Concluzii

✓ Numărul de întâlniri necesare pentru câștigarea medaliilor (finale loc 1-2, loc 3-5) a fost în medie de **4,87**; pe parcursul concursului, participantele disputând minim o întâlnire directă și maxim 6.

✓ Durata concursului pentru finaliste a depins de numărul de „lupte” susținute, precum și de modul cum a fost obținută victoria, respectiv momentul în care aceasta a survenit în confruntare. Cel mai scurt parcurs s-a înregistrat la categoria 72 kg, iar cel mai lung la categoria 48 kg.

✓ O întâlnire directă se desfășoară cu o medie a duratei de **$X(m) = 3 \text{ min}$ și 30 sec**, cea mai scurtă evoluție înregistrându-se la categoria 72 kg, iar ce mai lungă la categoria 48 kg.

✓ Durata medie a unei reprize de luptă la general este de 1 minut și 45 secunde.

✓ Majoritatea întâlnirilor (71,24%) s-au derulat pe durata a două reprize, procentul celor încheiate într-o repriză sau în trei secvențe este aproape identic 13,88%-14,88%; la categoria 63 kg au existat cele mai multe întâlniri încheiate cu susținerea reprizei 3 (24,39%).

✓ Cele mai consistente confruntări, din perspectiva punctelor realizate pe o întâlnire, le regăsim la categoria 63 kg, unde media realizată depășește **$X(m) > 7$** puncte tehnice; pe o repriză de luptă se situează la jumătatea valorii, respectiv **$X(m) = 3,38$** puncte/repriză; numărul de procedee executate pe meci este situat între valorile de **$X(m) = 4,16$** acțiuni/luptă la categoria 48 Kg și **$X(m) = 3,46$** acțiuni/luptă la categoria 55 kg.

✓ Se constată că, pe parcursul tuturor confruntărilor, forma luptei „în picioare” are o pondere superioară față de lupta la sol, ponderea procedeeor tehnice executate din lupta „în picioare” este de 58,02 %, cele mai multe procedee au fost realizate din grupa doborâri, treceri, rostogoliri; la învingătoare se sesizează o mai bună omogenitate cu privire la ponderile de utilizare ale elementelor tehnice, executate în întreceri.

- ✓ Privitor la calitatea și spectaculozitatea acțiunilor de atac, ponderea cea mai mare o dețin, la toate categoriile de greutate, acțiunile compensate cu 1 punct tehnic: 71 % din totalul lor.
- ✓ Cele mai multe victorii obținute au fost cele la puncte (39% + 31 %).
- ✓ Sursa directă și necesară pentru elaborarea modelelor de concurs și pregătire a constituit-o competiția de cel mai înalt nivel, analiza acesteia prefigurând prin informații cu valoare de reper modelul campioanelor sub diferite manifestări.
- ✓ Realizarea și utilizarea modelului de pregătire creează premisele obținerii unor performanțe valoroase în mod adecvat și în concordanță cu aspectele importante ale competiției cu toate cerințele formulate în diferite planuri ale reactivității biologice și psihologice.

BIBLIOGRAFIE

1. Chirilă, M., *Orientări și perspective în practica antrenamentului modern din lupte*, în „Educație Fizică și Sport”, anul XXXIX, nr. 8, august, București, 1988
2. Clocotici, V., Stan, A., *Statistica aplicată în psihologie*, Editura Polirom, Iași, 2000
3. Cismaș, G., *Evaluarea și determinarea tehnico-tactică a modelului de concurs la lupte greco-romane*, Teză doctorat, ANEFS, București, 1997
4. Epuran, M., *Metodologia cercetării activităților corporale*, Editura FEST, București, 2005
5. Dahnovski, V., C., Lescenko, S., S., *Pregătirea luptătorilor de mare performanță*, „Sport și performanță nr. 306-307”, Ministerul Tineretului și Sportului, Centrul de Cercetări pentru Educație Fizică și Sport, București, 1990
6. Dagnea, A., Mate-Teodorescu, S., *Teoria sportului*, Editura Fest, București, 2002
7. Grigore, A., *Modelul competițional și modelul de concurs la lupte feminine*, Raport de cercetare științifică nr. 2, Școala doctorală, ANEFS, București, 2007
8. Niculescu, M., *Metodologia cercetării științifice în educație fizică și sport, Vol. II*, Editura Bren, București, 2003
9. Teodorescu, S., *Antrenament și competiție*, Editura Alpha MDN, București, 2009
10. Tünnemann H., *Analysis of the female's freestyle world championship 2007*, Advanced school for coaches in female wrestling, Tokyo, Japan, 15-18 november, 2007
11. *** www.fila-wrestling.com
12. *** www.frl.ro
13. *** www.cela.com